

Brüssel, 5.7.2019
COM(2019) 321 final

2019/0148 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega määratakse kindlaks liidu nimel võetav seisukoht seoses ettepanekute
esitamisega metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni liidete muutmiseks
konventsiooniosaliste konverentsi 13. istungil**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel võetav seisukoht seoses metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni liidete muutmise otsuste ettepanekute esitamisega konventsiooniosaliste konverentsi 13. istungiks.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Metsloomade rändliikide kaitse konventsioon

Metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni (edaspidi „leping“) eesmärk on kaitsta maismaa- ja veeloomade ning lindude rändliike kogu nende rändealal. See on ÜRO Keskkonnaprogrammi egiidi all sõlmitud valitsustevaheline leping, milles käsitletakse eluslooduse ja elupaikade kaitset kogu maailmas. Kaitsealused rändliigid on loetletud lepingu I liites (ohustatud liigid) ja II liites (liigid, mille kohta sõlmitakse kokkulepped). Leping jõustus 1. novembril 1983.

Euroopa Liit on lepingu osaline¹.

2.2. Lepinguosaliste konverents

Lepinguosaliste konverents on lepingu otsuseid tegev organ, kes on pädev hindama rändliikide kaitsestaatust ning seejärel muutama lepingu I ja II liidet. Vastavalt lepingu XI artiklile võib muutmissettepanekuid teha iga lepinguosaline ning need võetakse vastu kohalolevate ja hääletavate lepinguosaliste kahekolmandikulise häälteenamusega.

Lepinguosaliste konverentsi 13. istung toimub 15.–22. veebruaril 2020 Gāndhīnagaris (India). Muutmissettepanekute esitamise tähtajaks on lepingu sekretariaat kooskõlas lepingu XI artikli lõikega 3 määranud 19. septembri 2019. Seepärast on nõukogul vaja teha otsus, millega määratakse kindlaks liidu nimel võetav seisukoht seoses muutmissettepanekute esitamisega lepinguosaliste konverentsi 13. istungiks.

Enne lepinguosaliste konverentsi 13. istungit võib lepingu sekretariaat edastada teiste osaliste poolt lepingu I ja II liite muutmiseks tehtud ettepanekud, mille kohta võib samuti olla vaja otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel võetav seisukoht seoses kõnealuste ettepanekutega.

2.3. Lepinguosaliste konverentsi kavandataav akt

Lepinguosaliste 13. istungiks on tehtud ettepanek, et liit esitab ettepanekud lepingu I liite muutmiseks, et tugevdada ühe linnuliigi (*Tetrax tetrax*) kaitset, ja lepingu II liite muutmiseks, et tugevdada sama linnuliigi (*Tetrax tetrax*) ja kahe hailiigi (*Galeorhinus galeus* ja *Sphyrna zygaena*) kaitset kogu nende levikualal, sealhulgas väljaspool liitu.

Kui kavandataav akt vastu võetakse, muutub see lepinguosaliste jaoks siduvaks vastavalt lepingu XI artiklile, milles on sätestatud, et liidete muudatus jõustub kõigi lepinguosaliste jaoks 90 päeva möödumisel lepinguosaliste konverentsi istungist, kus see vastu võeti; see ei kehti nende lepinguosaliste suhtes, kes esitavad reservatsiooni.

¹ Nõukogu 24. juuni 1982. aasta otsus 82/461/EMÜ metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni sõlmimise kohta (EÜT L 210, 24.6.1982, lk 10).

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liidu ettepanekud liidete muutmiseks põhinevad järgmistel kaalutlustel: 1) nende liikide lisamine on teaduslikult põhjendatud; 2) lisamine on kooskõlas ELi õigusaktidega; 3) liit on võtnud oma kohustuseks teha bioloogilise mitmekesisuse kaitseks rahvusvahelist koostööd.

Ettepanek on kooskõlas seitsmenda keskkonnanalase tegevusprogrammiga² ja ELi bioloogilise mitmekesisuse 2020. aastani kestva strateegiaga,³ eriti selle 6. eesmärgiga (aidata vältida maailma bioloogilise mitmekesisuse vähenemist). Kõnealuse ettepaneku tõttu ei ole tarvis liidu õigust muuta, sest see puudutab liike, mis liidu õiguse, eelkõige linnudirektiivi⁴ ja ELi ühise kalanduspoliitika⁵ kohaselt juba kuuluvad vastava kaitse alla.

Ettepanekust ei tulene uusi seire- ega aruandlusnõudeid. Kogu rakendamise kavandamine ja järelevalve toimub lepingukohase korrapärase kavandamise ja aruandluse raames. Mõju eelarvele puudub.

Liikmesriikidega on toimunud mitteametlik esialgsete arvamuste vahetus, milleks konsulteeriti kirjalikult liikmesriikide esindajatega bioloogilise mitmekesisuse ja looduse koordineerimiserühmas ning linnudirektiivi ja elupaikade direktiivi eksperdirühmas.

Liidu nimel võetav seisukoht peaks seega olema volitada komisjoni esitama eespool nimetatud ettepanekud lepingu sekretariaadile.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁶.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Lepinguosaliste konverents on lepinguga, st metsloomade rändliikide kaitse konventsiooniga ettenähtud organ.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsus nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnanalast tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 171).

³ KOM(2011) 244 (lõplik) – „Meie elukindlustus, meie looduskapital: ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2020“.

⁴ Nõukogu 2. aprilli 1979. aasta direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.4.1979, lk 1).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

⁶ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Akt, mille lepinguosaliste konverents peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni XI artikliga.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaloõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaloõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti eesmärk ja sisu on seotud keskkonnaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaaloõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks liidu nimel võetav seisukoht seoses ettepanekute esitamisega metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni liidete muutmiseks konventsiooniosaliste konverentsi 13. istungil

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis nõukogu otsuse 82/461/EMÜ⁷ alusel metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni (edaspidi „leping“), mis jõustus 1. novembril 1983.
- (2) Lepingu XI artikli kohaselt võib lepinguosaliste konverents võtta vastu lepingu I ja II liite muudatusi.
- (3) Lepinguosaliste konverents võib oma 15.–22. veebruarini 2020 toimuval 13. istungil selliseid muudatusi vastu võtta. Konventsiooni sekretariaat on teatanud konventsiooniosalistele, et kõik muutmissettepanekud tuleb vastavalt lepingu XI artikli lõikele 3 edastada 19. septembriks 2019. Liit võib konventsiooni osalisena selliseid ettepanekuid teha.
- (4) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel võetav seisukoht seoses ettepanekute esitamisega lepingu liidete muutmiseks, kuna need muudatused on liidule siduvad.
- (5) Liigi *Tetrax tetrax* lisamine lepingu I liitesse ja liikide *Tetrax tetrax*, *Galeorhinus galeus* ja *Sphyrna zygaena* lisamine II liitesse oleks teaduslikult põhjendatud ning kooskõlas liidu õigusaktidega ja liidu kohustusega teha bioloogilise mitmekesisuse kaitseks rahvusvahelist koostööd. Seepärast tuleks komisjonile anda luba esitada sellekohaseid muutmissettepanekuid.
- (6) Komisjon edastab need ettepanekud lepingu sekretariaadile,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Pidades silmas metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni (edaspidi „leping“) osaliste konverentsi 13. istungit, volitatakse komisjoni esitama liidu nimel ettepanek järgmiste muudatuste kohta:
 - a) lepingu I liite muudatus, et lisada liik *Tetrax tetrax*;

⁷

Nõukogu 24. juuni 1982. aasta otsus 82/461/EMÜ metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni sõlmimise kohta (EÜT L 210, 24.6.1982, lk 10).

- b) lepingu II liite muudatused, et lisada liigid *Tetrax tetrax*, *Galeorhinus galeus* ja *Sphyrna zygaena*.
2. Komisjon edastab lõikes 1 osutatud ettepanekud konventsiooni sekretariaadile.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*